

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรม
ร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยว
โดยชุมชน ตำบลคอรุม จังหวัดอุดรดิตถ์

The Development of Local Products and
Contemporary Arts as the Souvenirs for
the Community-Based Tourism of the
Khorum Sub-district, Uttaradit Province.

จันทิมา ปกครอง¹, ไสยเพ็ญ เฉิดเจิม¹, จาตุรันต์ จริยารัตนกุล¹,
ประดิพัทธ์ วิรามร¹, ณัฐวุฒิ ชันโพธิ์น้อย¹, ชาริสร์ เสนาป่า¹

*Juntima Pokkrong¹, Saipen Cherdjerm¹, Jaturun Jariyarattanagoon¹,
Pradipat Viramon¹, Nattawuth Kanponoi¹, Charit Senapa¹*

*Email: junjang2001@yahoo.com, saipen5005@gmail.com,
jariyajaka@gmail.com, spiru2524@gmail.com,
kanponoi_0@hotmail.com, newbluesky@hotmail.com*

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences Uttaradit Rajabhat University, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึก 2) เพื่อประเมินผลงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยได้จำนวน 17 ผลงาน แบ่งเป็นผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยประเภทประติมากรรมแบบลอยตัวจำนวน 3 ผลงาน และแบบหุ่นตัวจำนวน 4 ผลงาน ประเภทจิตรกรรมสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีไม้ และดินสอ EE จำนวน 5 ผลงาน และประเภทภาพพิมพ์ (สกรีน) จำนวน 5 ผลงาน พร้อมการออกแบบเป็นสินค้าที่ระลึกและบรรจุในบรรจุภัณฑ์จากกระดาษ จากนั้นนำไปจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์และสำรวจความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลงานที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผลงานจิตรกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) ผลงานบรรจุภัณฑ์กระดาษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) และผลงานภาพพิมพ์ (สกรีน) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ชุมชน, งานศิลปกรรมร่วมสมัย, สินค้าที่ระลึก, การท่องเที่ยวโดยชุมชน

Abstract

The research on the development of local products and contemporary arts as the souvenirs for the community-based tourism of Khorum Sub-district, Uttaradit province, aimed to: 1) develop community products and contemporary art works as souvenirs; 2) evaluate the results of the development community product and contemporary art work as souvenirs for community-based tourism, Khorum sub-district, Uttaradit province. The instruments used in the research were interview forms and satisfaction questionnaires. It was found that there were 17 community products and contemporary art pieces created, comprising 3 contemporary round relief sculptures, four base-relief sculptures, five paintings created with watercolor paints, poster paints, colored pencils, and EE pencils, and five (screen) printing pieces. These came with designs as souvenirs in mulberry paper packaging. Then the prototypes were prepared and satisfaction surveys were conducted with the relevant sample groups. It was found that the overall satisfaction towards community products and contemporary art works as souvenirs for community-based tourism was at the highest level ($\bar{x} = 4.52$). When considering each aspect, it was found that paintings received the most satisfaction which was at the highest level ($\bar{x} = 4.58$), followed by mulberry paper packaging which was at the highest level of satisfaction ($\bar{x} = 4.55$), and (screen) printing which was also at the highest level of satisfaction ($\bar{x} = 4.51$) respectively.

Keywords: local product, contemporary art, souvenirs, community-based tourism

บทนำ

ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ถือเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งหนึ่งที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและมรดกภูมิปัญญา เช่น ตักบาตรเทโว การแข่งเรือยาว และมีภาษาลาวกองโคที่เป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกเป็นจำนวนมาก เช่น วัดเอกา ริมแม่น้ำน่าน เป็นต้น อีกทั้งในปี พ.ศ. 2552 องค์การบริหารส่วนตำบลคอรุมได้เข้าร่วมโครงการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อความอยู่ดีมีสุขของชุมชน โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เครือข่ายองค์กรท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์และเครือข่ายภาคเหนือ ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยผ่านทางศูนย์กลางเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน เช่น ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่บ้านเมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นต้น ซึ่งในชุมชนเองได้รับการเยี่ยมชมศูนย์กลางเรียนรู้บ่อยครั้งทำให้เกิดผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนต่างๆ ที่ผลิตขึ้นในชุมชน

ผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลคอรุมประกอบด้วย ข้าวอินทรีย์ น้ำตาลมะพร้าว งานกระดาษสา ผลิตภัณฑ์งานจักสานจากวัสดุต่างๆ ที่ผลิตขึ้นในชุมชน ซึ่งมีรูปลักษณะที่แตกต่างกันไปยังไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน ไม่สามารถสื่อสารตนเองสู่ภายนอกทั้งในท้องถิ่นและสากล อีกทั้งยังไม่ได้แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชนที่น่าสนใจ ไม่สามารถสะท้อนถึงความเป็นชุมชนต้นแบบได้ และยังไม่สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวที่แท้จริงได้ ซึ่งของที่ระลึกของชุมชนนั้นอยู่ในกลุ่มของที่ระลึกที่ทำขึ้นเพื่อจำหน่าย ณ สถานที่สำคัญที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นของที่ระลึกสำหรับผู้เยี่ยมชม ไสลเพชร ศรีสุวรรณ (มปป: 73) ดังนั้นจึงต้องดำเนินการศึกษาข้อมูลที่แสดงถึงอัตลักษณ์ที่น่าสนใจต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อัตลักษณ์ชุมชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและตัวแทนของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน ทั้งนี้เป็นการบูรณาการร่วมกับรายวิชาการการออกแบบผลิตภัณฑ์และการออกแบบของที่ระลึกของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาศิลปกรรม ให้รู้จักกระบวนการงานวิจัยให้มากขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรุม จังหวัดอุตรดิตถ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อประเมินผลงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี

วิธีการวิจัย

1. ด้านประชากร/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้
 - 1.1 กลุ่มผู้เป็นแกนนำหรือสมาชิกของการผลิตหรือการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
 - 1.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 100 คน
 - 1.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัย จำนวน 3 คน โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
2. ด้านขอบเขตพื้นที่วิจัย ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี
3. ด้านระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี
4. ด้านเครื่องมือการวิจัย
 - 4.1 แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ผลิตสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี
 - 4.2 แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม
 - 4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจผลงานผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม จังหวัดอุดรธานี
5. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย คณะวิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ผลิตและแจกแบบสอบถามความพึงพอใจด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย นำข้อมูลลงรหัสแล้วนำมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผลโดยใช้ค่าสถิติเบื้องต้น โปรแกรมสถิติเบื้องต้น SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาค่าร้อยละ (Percent) และหาค่าเฉลี่ย (Mean) ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและอภิปรายผลด้วยวิธีทางสถิติ (Statistical Analysis) และการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ประกอบภาพนิ่ง ภาพลายเส้น และตาราง พร้อมจัดทำรูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรุม จังหวัดอุดรดิตถ์ และเผยแพร่ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพทั่วไปและความต้องการเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ความต้องการเบื้องต้นที่เกี่ยวกับพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรุม จังหวัดอุดรดิตถ์ ดังนี้ สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดนัดเลาะริม่าน สถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม ได้แก่ วัดขวางชัยภูมิ วัดคลองกล้วย ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ การหาบจิ้งหรีดลาวเวียง การชักธง การเล่นกลองม้งคละ และการลอยเรือเทียน สินค้าของตำบล เช่น ไก่เขียวพาลี และแจ่วหม้อลาวเวียง ทัศนียภาพทั่วไป เช่น การเดินทาง ริมแม่น้ำ และบ้านเรือนแบบดั้งเดิมของตำบลคอรุม โดยการใช้การสนทนากลุ่มกับประชากรในพื้นที่ จากนั้นสรุปผลจากการลงพื้นที่และทำการประชุมกลุ่มย่อยกับผู้เกี่ยวข้อง และ ทำการประเมินภาพร่างผลงานต้นแบบการสร้างสรรค์จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ข้อสรุป

1. งานจิตรกรรม ประเภทจิตรกรรมสีน้ำ สีอะคริลิก สีไม้ และดินสอ EE ทั้งหมดขนาด 30×21 เซนติเมตร โดยนำเอาข้อสรุปจากการประชุมกลุ่มย่อยในการคัดเลือกร่วมกับประชากรในพื้นที่ถึงสถานที่ และเอกลักษณ์ที่โดดเด่นใน ตำบลคอรุม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุดรดิตถ์ ออกมาจำนวน 4 ผลงาน ดังนี้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ตำบลคอรัม จังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ 1 จิตรกรรมบ้าน 24/1 บ้านกองโค เทคนิค สีอะคริลิก ดินสอ EE

ภาพที่ 2 อุโบสถมหาอุด วัดขวางชัยภูมิ เทคนิค ดินสอ EE

ภาพที่ 3 เจดีย์สีทอง วัดคลองกล้วย เทคนิค สีอะคริลิก

ภาพที่ 4 ประเพณีการหาบจันทน์ เทคนิค สีน้ำ

ผลงานภาพประกอบนี้มีการบูรณาการร่วมกับรายวิชาการการออกแบบผลิตภัณฑ์และการออกแบบของที่ระลึกของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาศิลปกรรม ในการวาดภาพผลงานร่วมกับคณาจารย์ในหลักสูตรฯ

2. งานประติมากรรมแบบลอยตัว ในชาติพันธุ์ลาวเวียงหาดสองแควมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงอัตลักษณ์ ไม่ปรากฏในกลุ่มชาวลาวหรือชาติพันธุ์อื่น ๆ ในประเทศไทย คือการตักบาตรยามเช้าหรือที่เรียกว่า “หาบจันทน์” หรือประเพณีการหาบสาแหรก ซึ่งกระทำสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ คำว่า “จันทน์” หมายถึงภัตตาหารที่จะถวายแด่พระสงฆ์ในยามเช้า (อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา, 2563: 81-82)

ภาพที่ 5 ประติมากรรมการหาบจันทน์

3. งานประติมากรรมแบบนูนต่ำ เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาดิบ งานประติมากรรมแบบนูนต่ำ เทคนิคเครื่องปั้นดินเผาดิบ ด้วยเตาพื้นซึ่งสามารถทำได้ด้วยตนเอง ด้วยดินเหนียวผลิตภณท์ ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับใช้เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ ของตำบลคอรั่ม ในจิตรกรรมฝาผนังวัดกองโค และสงครามในพื้นที่วัดขวางชัยภูมิ ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในช่วงสมัยสงครามในรัชกาลพระเจ้าตากในปี พ.ศ.2315 หรือช่วงเวลาที่พม่าเข้ามาตีเมืองพิชัยนั้น แม่ทัพของพม่าที่อยู่เชียงใหม่ชื่อ โปสุพลา ได้ยกทัพจากเมืองเชียงใหม่มาตีเมืองลับแลแตก แล้วยกทัพมาตีเมืองพิชัย ฝ่ายพระยาพิชัยได้จัดทัพแต่งเมืองรับข้าศึกอยู่ในเมือง ในพื้นที่นี้พระยาพิชัยเกิดบันดาลโทสะจึงได้ออกคำสั่งว่า ถ้าใครฟันหัวพม่าได้จะมีรางวัลให้ จึงได้เกิดการตะลุมบอนกันขึ้น พระยาพิชัยสู้กับพม่า 30 ต่อ 1 คน พระยาพิชัยสู้จนดาบข้างขวาได้หัก จนพม่าพ่ายแพ้ไปเป็นที่มาของนาม พระยาพิชัยดาบหัก (องค์การบริหารส่วนตำบลคอรั่ม, 2564: ออนไลน์)

ภาพที่ 6 ประติมากรรมจากการรบของพระเจ้าตากสิน เทคนิคการเผาดิบ

ภาพที่ 7 ประติมากรรมการหาบจันทน์ เทคนิคการเผาดิบ

4. งานภาพพิมพ์ (เทคนิคซิลสกรีน) ผลงานสร้างสรรค์จากทัศนียภาพที่น่าสนใจในส่วนต่างๆ ของตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ในประเด็นของทิวทัศน์องค์ประกอบของบ้านเรือน การเดินทางและชีวิตประจำวันของผู้คนในพื้นที่ ไก่เขียวพาลีเป็นไก่พันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมเฉพาะของ อำเภอพิชัย และเป็นไก่ตัวโปรดของพระยาพิชัยดาบหักทหารเอกของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ที่ครั้งหนึ่งหลวงพิชัยอาสาหรือพระยาพิชัยดาบหัก นำไก่ชื่อเขียวพาลี ไปตีชนกับไก่ของเจ้าเมืองตาก และได้รับชัยชนะจนเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงมาจนถึงปัจจุบัน (ผจญ พูลด้วง, 2561: ออนไลน์) อาหารท้องถิ่นแจ่วหม้อ ดนตรีพื้นบ้านดนตรีม้งคละที่ปัจจุบันมีวงดนตรีในจังหวัดเหลือเพียง 1 วงเท่านั้น อยู่ในตำบลคอรุม ผู้แสดงประกอบไปด้วยชายและหญิงแสดงคู่กัน หรือหญิงกับหญิง การแต่งกายของนักดนตรีนั้นสวมเสื้อคอกลมลายดอก นุ่งโจงกระเบนสีพื้นหรือกางเกง ม่อฮ่อมหรือกางเกงสมัยนิยม และใช้ผ้าขาวม้าคาดเอวและมักแสดงในงานมงคลเท่านั้น (กณิจภูมิญศ์ ลิ้มปนารมณ, 2561: 3) ผลงานผู้วิจัยใช้เทคนิคการถ่ายภาพมาจากสถานที่จริง และการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต นำมาตกแต่งด้วยโปรแกรม Photoshop และจัดทำเป็นแบบเพื่อสกรีน และสร้างแบบบล็อกสกรีนเพื่อสามารถสร้างงานลงบนพื้นที่ต่างๆ ทั้งเสื้อผ้า กรอบภาพ ได้ผลงานจำนวน 5 ผลงาน ขนาด 30 X 20 เซนติเมตร

ภาพที่ 8 ภาพรถสามล้อถีบ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ตำบลคอรุม จังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ 9 ภาพแจ่วหม้ออาหารท้องถิ่น

ภาพที่ 10 ภาพทัศนทัศน์ริมแม่น้ำน่าน

ภาพที่ 11 ภาพการเล่นดนตรีม้งคละ

ภาพที่ 12 ภาพพระยาพิชัยดาบหักกับไถ่เขี้ยวพาลี

ผลงานทั้งหมดนำมาออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก ในรูปแบบโปสการ์ด ตุ๊กตาปูนปลาสเตอร์ ประติมากรรมตกแต่งแต่งในแบบกรอบรูปและเสื้อยืดเพื่อจำหน่าย พร้อมบรรจุในบรรจุภัณฑ์จากกระดาษสาที่แต่เดิมมีการผลิตเป็นแผ่นเพื่อจำหน่ายเท่านั้น คณะวิจัยได้มีการออกแบบเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่สามารถนำไปดัดแปลงเพื่อใช้กับสินค้าอื่นๆ ของชุมชนต่อไปได้ ในการออกแบบใช้สี และรูปทรงไปในทางเดียวกันเพื่อให้มีความเป็นหน่วยและใส่ตราสัญลักษณ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน

ภาพที่ 13 ผลงานสินค้าที่ระลึกและบรรจุในบรรจุภัณฑ์จากกระดาษสา

จากนั้นผู้วิจัยจึงนำไปจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์และสำรวจความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่และผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้ผลสรุปในภาพรวม ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในภาพรวมของต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1	ผลงานจิตรกรรม	4.58	0.53	มากที่สุด
2	ผลงานประติมากรรมแบบลอยตัว	4.45	0.52	มาก
3	ผลงานประติมากรรมแบบปูนต่ำ	4.45	0.54	มาก
4	ผลงานภาพพิมพ์ (สกรีน)	4.51	0.58	มากที่สุด
5	ผลงานบรรจุภัณฑ์กระดาษสา	4.55	0.52	มากที่สุด
6	ความพึงพอใจในความเป็นชุด	4.61	0.51	มากที่สุด
รวม		4.52	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ในภาพความพึงพอใจในภาพรวมของต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) และผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี 1) ด้านการออกแบบผลงานการสร้างสรรค์ 2) ด้านคุณค่าด้านการใช้งาน และ 3) ด้านอัตลักษณ์และคุณค่าทางสุนทรีย์ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลงานที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ ผลงานจิตรกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) ผลงานบรรจุภัณฑ์กระดาษสา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) และผลงานภาพพิมพ์ (สกรีน) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ สามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ตามที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายงานวิจัยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ผลงานได้รับการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกที่มีประสิทธิภาพต้องผสมผสานนวัตกรรมความทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ เหมาะสมกับบริบทและวิถีชีวิตในปัจจุบัน จากการศึกษาวิจัยผลงานการออกแบบสร้างสรรค์ขึ้นภายใต้แนวคิดในการออกแบบที่ได้จากพื้นที่ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ จากสถานที่สำคัญ ประเพณี วัฒนธรรม เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และทัศนียภาพของชุมชนมารถ้อยเรียงให้เกิดความต่อเนื่องเป็นผลงานที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเนื้อหา กับผลงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพรณ์ ปีเตอร์ (2550: 109) เกี่ยวกับหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีเน้นเรื่องรูปทรงภายนอกที่สอดคล้องตามต้องการของกลุ่มเป้าหมายในที่นี้คือนักท่องเที่ยว มีวัสดุที่เหมาะสมกับการใช้งาน หาง่ายในพื้นที่ ดังเช่น การทำบรรจุภัณฑ์ด้วยกระดาษสาที่เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ต้องมีรูปลักษณะที่สวยงามและสามารถดึงดูดความสนใจได้ดี ผลงานการสร้างสรรค์พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชนนี้เน้นความเป็นงานศิลปะร่วมสมัยจึงมีหลักการจัดวางผลงานตามหลักการองค์ประกอบศิลปะ (Composition Arts) มากที่สุดแต่ยังแสดงความเชื่อมโยงกับพื้นที่ในการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาใช้ และเพิ่มเรื่องราว (Story) ประวัติความเป็นมาที่ยาวนานของท้องถิ่นสอดแทรกลงไป รวมถึงงานวิจัยของ สุวภัทร ศรีทองแสง (2561: 21) จากการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาสินค้าที่ระลึกทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านปากชุม ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ว่าสินค้าของที่ระลึกนั้นชุมชนควรมีจะพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นทันสมัยมากขึ้น ใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย การเพิ่มกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการออกแบบของที่ระลึกเพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าทางใจให้กับสินค้าสินค้าและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในท้องถิ่นเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาไม่ให้สูญหาย โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เหมาะสม

และสอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ด้วย สอดคล้องกับผลงานของ นวกรณ์ ศรีสราญกุลวงศ์ (2556: 50) ในการส่งเสริมคุณค่าให้กับชิ้นงานที่เหมาะสมกับชิ้นงานแต่ละประเภทที่นำภาพถ่ายมาปรับแต่งเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ และเมื่อนำมาจัดองค์ประกอบอย่างลงตัวกับชิ้นงาน ส่งเสริมชิ้นงานให้ดูโดดเด่นขึ้น ที่ใช้หลักการแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” (Creative Economy) ที่เน้นเรื่องมูลค่าทางความคิดในการสร้างสรรค์เป็นหลัก และจะต้องแสดงให้เห็นหน่วยงานที่ผลิตสินค้าที่ระลึกนี้ผ่านทางตราสัญลักษณ์ ชื่อหน่วยงานประกอบลงไปด้วยในผลงานสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชนและผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานี มีการนำเอาภาพ ชื่อ และวัสดุ ในท้องถิ่นมาประกอบลงไปให้ลงตัวและเกิดความเชื่อมโยงกับท้องถิ่นมากที่สุด ในส่วนของการบูรณาการร่วมกับรายวิชาการการออกแบบผลิตภัณฑ์และการออกแบบของที่ระลึกของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาศิลปกรรม นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานภาพประกอบ การร่างผลงานต้นแบบในกระบวนการ Sketch Design ในรายวิชาการการออกแบบผลิตภัณฑ์ และเรียนรู้ของที่ระลึกประเภทต่างๆ ของ ไศลเพชร ศรีสุวรรณ (ม.ป.ป.: 73) ตามหนังสือประกอบการเรียนการสอนของรายวิชาได้จากผลงานจริงได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลคอรั่ม ควรนำผลการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและงานศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคอรั่ม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรธานีที่ได้ไปใช้ในพัฒนาสนับสนุนการท่องเที่ยว

2. ประชาชนท้องถิ่นในตำบลคอรั่ม ควรมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการผลิตสินค้าที่ระลึกชุมชนของตำบล และจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในตำบลคอรั่ม และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งจะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้น ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในระดับชุมชน จังหวัดและประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กณิจภูมิณต์ ลิ้มปนารมณ. (2561). การศึกษารำมังคละในเขต อำเภอพิชัย จังหวัด
อุตรดิตถ์. **สัปดาห์วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)**, 24
(ฉบับพิเศษ), 31-41.
- ฐารินี นวนแหยม และคณะ. (2546). **ประวัติ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ.
2561, จาก <https://www.facebook.com/องค์การบริหารส่วนตำบลคอรุม>.
- นพวรรณ ศรีสรณกุลวงศ์. (2556). การออกแบบของที่ระลึกของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา. **วารสารวิจัยและพัฒนา**, 5(2), 49-58.
- ผจญ พูลด้วง. (2561). อบต.คอรุม เร่งเพาะพันธุ์ “ไก่เขียวพาลี” ไก่ “พระยาพิชัย
ดาบหัก” พร้อมอนุรักษ์ตลอดไป. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2562.
จาก. <http://pitloknews.com/main/?p=162395>.
- ศิริพรณ์ ปีเตอร์. (2550). **มนุษย์และการออกแบบ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ไศลเพชร ศรีสุวรรณ. (มปป.) **ของขวัญ ของที่ระลึก**. ปทุมธานี : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- สุวัชร ศรีทองแสง. (2561, กรกฎาคม – ธันวาคม). การพัฒนาสินค้าที่ระลึกทางการ
ท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบากชุม ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 20-47.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคอรุม. (2564) : **ประวัติตำบล**. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม
พ.ศ. 2564. จาก. <https://www.korrum.go.th/condition.php>
- อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา. (2563, มกราคม-มิถุนายน). “ลาว” อุตรดิตถ์: ชาติพันธุ์
สืบสายน้ำและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชาติพันธุ์. **วารสารอารยธรรมศึกษา
โขง-สาละวิน**, 11(1), 66-101.